

Metoda Backtracking

Metoda **Backtracking** este, alături de **Divide et Impera**, o metodă generală de elaborare a algoritmilor. Ea se aplică problemelor în care soluția se poate reprezenta sub forma unui vector $\mathbf{X}=(x_1, x_2, \dots, x_n) \in A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$, unde A_i , cu $i \in \{1, n\}$, sunt mulțimi finite, iar elementele lor se află într-o relație de ordine bine stabilită.

Descrierea metodei

Elementele vectorului x primesc pe rand valori, în sensul că lui $x[k]$ i se atribuie o valoare numai dacă au fost deja atribuite valori elementelor $x[1], x[2], \dots, x[k-1]$. Mai mult, după ce lui $x[k]$ i s-a atribuit o valoare se verifică așa numitele **condiții de continuare** pentru $x[1], x[2], \dots, x[k]$ (neîndeplinirea lor exprimând faptul că oricum am alege $x[k+1], \dots, x[n]$ nu vom ajunge la o soluție). Numai dacă aceste condiții sunt îndeplinite se trece la alegerea lui $x[k+1]$. În caz contrar, fie i se dă lui $x[k]$ următoarea valoare posibilă din mulțimea A_k , fie (dacă mulțimea A_k a fost epuizată) iese $x[k]$ din stivă și se revine la $x[k-1]$, încercându-se o nouă alegere pentru acesta. De aici vine și numele metodei (când nu se poate avansa în soluția curentă se revine pe nivelul anterior).

Exemplu: Să se genereze toate permutările mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$. Explicarea mecanismului metodei pentru $n=3$.

Obs. Metoda poate fi implementată iterativ sau recursiv.

Backtracking recursiv

1) Generarea permutărilor mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$.

```
int x[100], n; // variabile globale
```

```
void afis (int k) // afiseaza solutia curenta, adică vectorul x cu k elemente
```

```
{ int i;
  for (i=1; i<=k; i++) cout <<x[i]<<" ";
  cout <<endl;
}
```

```
int valid (int k) // verifica conditiile de continuare pentru x[k]
```

```
{ int i;
  for (i=1; i<k; i++)
    if (x[k]==x[i]) return 0;
  return 1;
}
```

```
void bkt (int k) // k = indicele elementului din vârful stivei
```

```
{ int i;
  for (i=1; i<=n; i++)
    { x[k]=i; // i se da lui x[k] urmatoarea valoare din multimea de valori posibila
      if (valid(k)) // daca x[k] satisface conditiile de continuare
        if (k==n) afis(k); // daca s-a ajuns la o solutie se afiseaza
        else bkt(k+1); // altfel, se trece la alegerea lui x[k+1] prin autoapel
    }
}
```

```
Apel: bkt(1);
```

- **Modelarea problemei**

I) $x[k] \in \{1, 2, \dots, n\}$, oricare ar fi $k=1, n$ // for ($i=1$; $i \leq n$; $i++$) din funcția **bkt()**

II) **Condiții de continuare pentru $x[k]$** // funcția **valid()**
elemente distincte
 $x[k] \neq x[i]$, oricare ar fi $i=1, k-1$

III) **S-a ajuns la o soluție dacă $k=n$** // condiția din funcția **bkt()** pe care apelez **afis()**

Obs.

1) **Permutări pe un vector oarecare $a=(a_1, a_2, \dots, a_n)$**

$X=(1, 2, 3) \rightarrow a_1, a_2, a_3$

$X=(1, 3, 2) \rightarrow a_1, a_3, a_2$

....

$X=(3, 2, 1) \rightarrow a_3, a_2, a_1$

În $afis()$: cout << $a[x[i]]$; // se afiseaza elementele cu indicii permutati

2) **Numarare soluții** – in variabila *nr* globala
 $nr++$; // în funcția **afis()**

Principiul de funcționare corespunzător nivelului k al stivei este:

- i se da lui $x[k]$ următoarea valoare din mulțimea de valori posibilă ($x[k]=i$)
- se verifică dacă $x[k]$ satisface condițiile de continuare. În caz afirmativ, se verifică dacă s-a ajuns la o soluție și dacă da se afișează. Dacă nu s-a ajuns încă la o soluție se trece la nivelul următor, adică la alegerea lui $x[k+1]$, prin autoapel.
- dacă $x[k]$ nu este valid (nu satisface condițiile de continuare), fie primește următoarea valoare din mulțimea de valori posibilă (ia următoarea valoare din *for*), fie se revine pe nivelul anterior (nivelul $k-1$) prin mecanismul de descărcare al stivei specific recursivității.

Algoritmul se încheie când stiva devine vidă.

Observații asupra metodei

1) Metoda Backtracking generează **toate soluțiile** problemei. În cazul în care se dorește o singură soluție, se poate forța oprirea atunci când a fost găsită, cu instrucțiunea *exit(0)*, care determină ieșirea forțată din program.

$exit(0)$; // în fișierul antet <cstdlib>

2) **Soluțiile sunt generate în ordine lexicografică.**

3) **Condițiile de continuare** pe care le stabilim derivă din condițiile interne ale problemei.

4) **Algoritmul metodei este exponențial - $O(2^n)$, deci metoda este inefficientă din punct de vedere al timpului de executare.** De aceea nu o utilizăm decât atunci când nu avem la dispoziție alt algoritm mai eficient, sau când dorim generarea tuturor soluțiilor unei probleme.